

İlgili Kanun/md:
506 s.SSK/79,108

- **İŞKAZASININ UNSURLARI**
- **TARAF TEŞKİLİ**

ÖZÜ: İşyeri güvenlik görevlisi olan murisin maruz kaldığı zararlandırıcı ölüm olayı güvenlik görevini yürüttüğü ve işyerinde bulunduğu sırada meydana gelmiştir. Şu duruma göre, ölüm olayı ile yürütülen iş arasında illiyet bağı bulunduğu gibi, muris işyerinde bulunduğu sırada olay meydana gelmiştir. Hal böyle olunca, 506 sayılı Yasanın 11. maddesinde belirtilen iş kazasının unsurları davada olduğu halde, HUMK.'nun 388/son maddesi hükmüne aykırı olarak, davacıların bu istemi hakkında bir karar verilmemesi bozma nedenidir.

T.C.
Y A R G I T A Y
21. Hukuk Dairesi

Esas No: 2003/9435
Karar No: 2003/9645
Tarihi: 20.11.2003

Davacılar, murisinin ölümünün iş kazası olduğunun tesbitiyle maddi ve manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemişlerdir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin reddine karar vermiştir.

Hükmün davacılar vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Zehra Ayan tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

1-Dava, zararlandırıcı sigorta olayının iş kazası sayılması gerektiğinin tespiti ile hak sahiplerinin uğramış olduğu maddi ve manevi zararın giderilmesi istemine ilişkindir.

Mahkemece, davacıların zararlandırıcı sigorta olayının iş kazası sayılması gerektiğinin tespiti istemleri hakkında olumlu veya olumsuz bir karar verilmemesi usul ve yasaya uygun değildir.

Gerçekten, davanın yasal dayanağını oluşturan 506 sayılı Yasanın 11/A maddesine göre, iş kazası a) sigortalının işyerinde bulunduğu sırada, b) işveren

tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla, c) sigortalının, işveren tarafından görev ile başka bir yere gönderilmesi yüzünden asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda, d) sigortalıların işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere toplu olarak götürülüp getirilmeleri sırasında sigortalıyı hemen veya sonradan bedence veya ruha arızaya uğratan olaylardır. Zararlandırıcı sigorta olayının iş kazası sayılması için, 1) sigorta olayına maruz kalan kişinin, Sosyal Sigortalar Kanununun 2. maddesi anlamında sigortalı olması, 2) Sigorta olayının, maddede sayılı sınırlı olarak belirtilen hal ve durumlardan birinde meydana gelmesi koşuldur. Başka bir anlatımla, sigorta olayının, iş kazası sayılabilmesi için iki koşulun birlikte gerçekleşmesi zorunludur.

Somut olayda, işyeri güvenlik görevlisi olan murisin maruz kaldığı zararlandırıcı ölüm olayı güvenlik görevini yürüttüğü ve işyerinde bulunduğu sırada meydana gelmiştir. Şu duruma göre, ölüm olayı ile yürütülen iş arasında illiyet bağı bulunduğu gibi, muris işyerinde bulunduğu sırada olay meydana gelmiştir. Hal böyle olunca, 506 sayılı Yasanın 11. maddesinde belirtilen iş kazasının unsurları davada olduğu halde, HUMK.'nun 388/son maddesi hükmüne aykırı olarak, davacıların bu istemi hakkında bir karar verilmemesi bozma nedenidir.

2- Ayrıca, iş kazasının tesbitine yönelik bu tür davaların Sosyal Sigortalar Kurumu'nun da hak alanını ilgilendirdiği gözönünde tutularak, kurumun da davaya dahil edilmek suretiyle yargılamanın devamı gerekirken, taraf teşkili yapılmadan davanın sonuçlandırılması da isabetsizdir.

3- Öte yandan, sadece olay yerinin ve bekçi kulübesinin özelliklerini belirleyen, kusurun aidiyeti ve oranını tespit etmeyen 19.3.2003 tarihli bilirkişi raporu esas alınarak hüküm kurulmuştur.

İnsan yaşamının kutsallığı çerçevesinde işveren, işyerinde işçilerin sağlığını ve iş güvenliğini sağlamak için gerekli olanı yapmak ve bu husustaki şartları sağlamak ve araçları noksansız bulundurmakla yükümlü olduğu İş Kanununun 77. maddesinin açık buyruğudur. Hükme dayanak alınan bilirkişi raporunda, bilirkişi, İş Kanununun 77. maddesinin öngördüğü koşulları gözönünde tutarak ve özellikle işyerinin niteliğine göre, işyerinde uygulanması gereken işçi sağlığı ve iş güvenliği tüzüğünün ilgili maddelerini incelemek suretiyle, işverenin, işyerinde olması gerekli önlemlerin neler olduğu, hangi önlemleri aldığı, hangi önlemleri almadığı alınan önlemlere işçinin uyup uymadığı gibi hususlar ayrıntılı bir biçimde incelenmek suretiyle kusurun aidiyeti ve oranını hiçbir kuşku ve duraksamaya yer vermeyecek biçimde saptamadığı anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca, kusur raporunun, İş Kanununun 77. maddesinin öngördüğü koşulları içerdiği giderek hükme dayanak alınacak nitelikte olduğu söylenemez.

Mahkemece yapılacak iş, Sosyal Sigortalar Kurumu'nu davaya dahil etmek, zararlandırıcı sigorta olayının iş kazası olduğunu hüküm altına almak ve işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında uzman üç kişilik bilirkişi heyetine konuyu yeniden yukarıda açıklandığı biçimde incelemek ve verilen rapor dosyadaki bilgi ve

belgelerle birlikte deęerlendirilerek sonucuna göre karar vermekten ibarettir.

Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgular gözönünde tutulmaksızın yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davacıların bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, temyiz harcının istek halinde temyiz edenlere iadesine, 20.11.2003 gününde oybirliğiyle karar verildi.